

JOHN
GRISHAM
DE PARTNER

AL MEER DAN 20 JAAR DE SUCCESVOLSTE
THRILLERSCHRIJVER TER WERELD

Over het boek

Op 11 februari 1992 bekijkt Patrick Lanigan - partner in het advocatenkantoor Bogan, Rapley, Vitrano, Havarac & Lanigan - met een verrekijker vanuit een boom zijn eigen begrafenis. Zes weken later blijkt een bedrag van maar liefst negentig miljoen dollar van een van de cliënten spoorloos verdwenen te zijn.

Over de auteur

John Grisham werd op 8 februari 1955 geboren in Jonesboro, Arkansas, als tweede kind in een gezin van vijf kinderen. Zijn vader werkte in de bouw en zijn moeder was huisvrouw. Na zijn studie rechten aan de University of Mississippi werkte Grisham bijna tien jaar lang als jurist, waarbij hij zich specialiseerde in strafrechtelijke zaken en letselschadeclaims. In 1983 werd hij gekozen tot lid van het Huis van Afgevaardigden van de staat Mississippi, een functie die hij tot 1990 bekleedde. Als thrillerschrijver debuteerde hij in 1988 met *De jury*, maar het was zijn tweede boek, *Advocaat van de duivel*, waarmee hij definitief zijn naam vestigde als de koning van de legal thriller.

Van dezelfde auteur

De jury
Advocaat van de duivel
Achter gesloten deuren
De cliënt
Het vonnis
De rainmaker
In het geding
De partner
De straatvechter
Het testament
De broederschap
De erfpachters
Winterzon
Het dossier
De claim
Verloren seizoen
Het laatste jurylid
De deal
De gevangene
De verbanning
De aanklacht
De getuige
De wettelozen
De belofte
De bekentenis
Het proces
Vergiffenis
De afperser
Het protest
De erfgenaam
Dilemma

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken, volg @AWBruna op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina: [Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://www.facebook.com/AWBrunaUitgevers).

John Grisham

De partner

A.W. Bruna Uitgevers

Oorspronkelijke titel

The Partner

© 1997 by John Grisham

Vertaling

Martin Jansen in de Wal en Jan Smit

Omslagbeeld

© Arcangel Images

Omslagontwerp

Studio Jan de Boer

© 2015 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam

ISBN 978 90 449 7418 8

NUR 332

Met dank aan mr. M.A.J. Kubatsch.

Behoudens of krachtens de in de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voorzover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

1

Toen ze hem vonden, woonde hij in Ponta Porá, een aardig stadje in Brazilië, aan de grens met Paraguay, in een gebied dat nog steeds bekendstaat als ‘de Grens’.

Toen ze hem vonden, woonde hij in een koel stenen huis in de Rua Tiradentes, een brede laan met bomen in het midden en jochies die op blote voeten met een bal over de hete stoep dribbelden.

Toen ze hem vonden, woonde hij alleen, voorzover ze konden nagaan, hoewel ze tijdens die acht dagen dat ze hem vanuit hun schuilplaats in de gaten hielden op vreemde tijden een werkster zagen komen en gaan.

Toen ze hem vonden, leidde hij een comfortabel maar zeker geen luxueus leventje. Hij had een bescheiden huis, in de stijl van de plaatselijke kooplui. Hij reed in een Volkswagen Kever uit 1983, afkomstig uit de fabriek in São Paulo, zoals miljoenen andere. De auto was rood en glimmend, keurig onderhouden. Ze maakten hun eerste foto van hem toen hij bezig was de Kever in de was te zetten, vlak achter het hek van zijn korte oprit.

Toen ze hem vonden, was hij veel magerder en woog hij geen honderdvier kilo meer, zoals de laatste keer dat hij was gesignaleerd. Zijn haar en zijn huid waren donkerder, zijn kin vierkanter en zijn neus een beetje puntig. Subtiele veranderingen in zijn gezicht. Het had hun een aardig bedrag gekost om de chirurg om te kopen die tweeënhalp jaar geleden in Rio de operaties had uitgevoerd.

Toen ze hem vonden, hadden ze al vier jaar moeizaam maar ijverig naar hem gezocht – vier jaar van doodlopende sporen en valse tips, vier jaar van hoge onkosten. Zinloze geldverspilling, leek het.

Maar ze hadden hem gevonden. En nu wachtten ze af. Ze hadden niet toegegeven aan de verleiding om hem meteen in zijn kraag te grijpen, hem met drugs vol te spuiten en hem naar een onderduikadres in Paraguay te

smokkelen voordat hij hen had opgemerkt of de buren achterdocht hadden gekregen. In de eerste roes van het succes hadden ze serieus overwogen om meteen toe te slaan. Maar na twee dagen had het gezonde verstand de overhand gekregen en besloten ze te wachten. Ze hingen rond in de Rua Tiradentes, net zo gekleed als de mensen die er woonden. Ze meden de zon, dronken thee in de schaduw, aten ijs, praatten met de kinderen en hielden zijn huis in het oog. Ze volgden hem toen hij de stad in reed om boodschappen te doen en ze fotografeerden hem vanaf de overkant van de straat toen hij uit de drogist kwam. Ze probeerden zo dicht mogelijk in zijn buurt te komen op de fruitmarkt en luisterden toen hij met de koopman praatte. Hij sprak uitstekend Portugees, met het lichte accent van een Amerikaan of een Duitser die de taal goed had geleerd. Hij bewoog zich snel door de stad, haalde alles wat hij nodig had en deed het hek weer achter zich op slot als hij thuiskwam. Dat uurtje winkelen had hun een stuk of twaalf goede foto's opgeleverd.

In een vroeger leven was hij gewend te joggen, hoewel hij in de maanden voor zijn verdwijning veel minder aan zijn conditie had gedaan en flink was aangekomen. Nu hij op de rand van de uithongering balanceerde, was het geen verrassing dat ze hem weer zagen joggen. Hij ging van huis, deed het hek op slot en vertrok in een rustig tempo over de stoep van de Rua Tiradentes. Hij deed bijna zes minuten over de eerste kilometer, die kaarsrecht was. Aan het eind van de stad, waar steeds minder huizen waren, ging de stoep over in een grindpad. De tweede en derde kilometer gingen al driekwart minuut sneller. Danny Boy begon te zweten. Het was oktober, omstreeks het middaguur en het liep tegen de dertig graden. Hij verhoogde zijn tempo nog verder toen hij de stad uit liep, langs een kleine kliniek vol met jonge moeders en een kerkje dat door de baptisten was gebouwd. De wegen werden stoffiger zodra hij tussen de velden door liep. De volgende kilometer kostte hem nog geen vijf minuten.

Hij nam het joggen heel serieus en dat kwam hun uitstekend uit. Danilo zou hen regelrecht in de armen lopen.

De dag nadat ze hem hadden gevonden, huurde een Braziliaan, een zekere Osmar, een oud huisje aan de rand van Ponta Porã en niet veel later trok ook de rest van het schaduwteam erin. De groep bestond uit Amerikanen en Brazilianen, gelijk verdeeld. Osmar gaf orders in het Portugees, Guy blafte zijn commando's in het Engels. Osmar sprak beide talen en was de officiële tolk van het team.

Guy kwam uit Washington. Hij had bij de overheid gewerkt en was speciaal ingehuurd om Danny Boy – zoals ze hem noemden – op te sporen. Sommige mensen zagen Guy als een genie, anderen als een groot talent, maar zijn verleden was een zwart gat. Al vier keer achtereen had hij een

contract gekregen voor één jaar. Hij was al een eind gevorderd met zijn vijfde contract en er wachtte hem een vette bonus als hij Danny Boy te pakken zou krijgen. Hoewel hij het niet liet merken, begon het aan Guy te vreten dat het zo lang duurde voordat hij Danny Boy had opgespoord.

Ruim vier jaar en drieënhalf miljoen dollar, zonder enig resultaat.

Maar nu hadden ze hem gevonden.

Osmar en zijn groep Brazilianen hadden geen idee wat Danny Boy op zijn kerfstok had, maar iedereen kon begrijpen dat hij er met een smak geld vandoor was gegaan. En hoewel hij erg nieuwsgierig was, had Osmar al snel geleerd geen vragen te stellen. Guy en de andere Amerikanen zeiden geen woord over dat onderwerp.

De foto's van Danny Boy werden vergroot tot een formaat van twintig bij vijfentwintig centimeter en met punaises aan de keukenmuur van het vuile huisje gehangen, waar ze werden bestudeerd door grimmige kerels met harde ogen, kettingrokers die verslaafd waren aan zware shag en hoofdschuddend naar de foto's keken. Ze fluisterden met elkaar en vergeleken de nieuwe opnamen met de oude, uit zijn vorige leven. Een veel slankere man, met een vreemde kin en een andere neus. Zijn haar was korter en zijn huid veel donkerder. Wás het hem wel?

Ze hadden dit al eens eerder meegemaakt, in Recife aan de noordoostkust, negentien maanden geleden, toen ze daar een appartement hadden gehuurd en naar foto's aan de muur hadden zitten staren totdat ze besloten om de Amerikaan in zijn kraag te grijpen en zijn vingerafdrukken te nemen. Verkeerde afdrukken. Verkeerde Amerikaan. Ze hadden hem weer volgepompt met drugs en hem achtergelaten in een greppel.

Ze durfden niet te diep te graven in het huidige leven van Danilo Silva. Als hij werkelijk de man was die ze zochten, had hij genoeg geld. En geld deed altijd wonderen bij de plaatselijke autoriteiten. Nazi's en andere Duitsers die naar Ponta Porá waren gesmokkeld, hadden met hun geld jarenlang protectie kunnen kopen.

Osmar wilde hem grijpen. Guy zei dat ze moesten wachten. Maar de vierde dag raakten ze hem kwijt en was het smerige huisje zesendertig uur lang in rep en roer.

Ze zagen hem vertrekken in zijn rode Kever. Hij had haast, meldde zijn schaduwen. Hij reed snel de stad door naar het vliegveld, stapte op het laatste moment in een klein forenzenvliegtuig en was verdwenen. Zijn auto bleef achter op het enige parkeerterrein, waar hij voortdurend werd bewaakt, dag en nacht. Het vliegtuig was op weg naar São Paulo, met vier tussenstops.

Meteen kwam het plan op om zijn huis binnen te dringen en te doorzoeken. Er moesten papieren zijn. Sporen van het geld. Guy droomde al van bankafschriften, bevestigingen van telefonische overboekingen, saldo-

overzichten, alles in een keurige map die hem rechtstreeks naar het geld zou brengen.

Maar hij wist wel beter. Als Danny Boy voor hen op de vlucht was, zou hij geen bewijzen hebben achtergelaten. En als hij inderdaad de man was die ze zochten, zou hij zijn huis goed hebben beveiligd. Waar hij ook was, Danny Boy zou het onmiddellijk weten zodra er een deur of een raam openging.

Dus wachtten ze. Ze vloekten, ze maakten ruzie en ze bezweken bijna onder de spanning. Guy voerde zijn dagelijkse telefoongesprek met Washington, en dat was niet vriendelijk. Ze hielden de rode Kever in het oog. Bij elk toestel dat landde, kwamen de verrekijkers en de zaktelefoons te voorschijn. De eerste dag zes vliegtuigen, de tweede dag vijf. Het werd heet in het smerige huisje en de mannen hielden het binnen niet meer uit. De Amerikanen lagen te pitten onder een sprietige boom die wat schaduw bood in de achtertuin, de Brazilianen zaten te kaarten bij het hek voor het huis.

Guy en Osmar gingen een eind rijden en namen zich voor om Danny Boy op te pakken áls hij ooit terugkwam. Osmar was vol vertrouwen. Waarschijnlijk was Danilo een paar dagen de stad uit voor zaken, wat voor zaken dan ook. Ze wilden hem vooral grijpen om hem te identificeren. En als hij toch de verkeerde was, zouden ze hem gewoon in een greppel gooien en de benen nemen. Dat hadden ze al eerder gedaan.

De vijfde dag kwam hij terug. Ze volgden hem naar de Rua Tiradentes en iedereen was weer gelukkig.

De achtste dag liep het smerige huisje leeg toen alle Brazilianen en Amerikanen hun posities innamen.

Het parcours was tien kilometer lang. Hij liep het elke dag, vertrok elke ochtend omstreeks dezelfde tijd, in dezelfde oranje-blauwe korte broek, met versleten Nikes, korte sokken en zonder shirt.

De ideale plek was vier kilometer van zijn huis, achter een kleine heuvel langs een grindweg, niet ver van zijn keerpunt. Na twintig minuten bereikte Danilo de top van de heuvel, met een paar seconden voorsprong op zijn schema. Om de een of andere reden liep hij harder dan anders. Misschien vanwege de dreigende bewolking.

Vlak achter de heuvel stond een auto met een lekke band, die de weg blokkeerde. De kofferbak stond open en een van de achterwielen was opgekrikt. De bestuurder was een forse jongeman die leek te schrikken bij het zien van de magere jogger die zwetend en hijgend de helling af kwam. Danilo hield even in. Rechts had hij meer ruimte.

'Bom dia,' zei de forse jongeman en hij deed een stap naar Danny toe.

'Bom dia,' zei Danilo, terwijl hij de auto naderde.

Opeens haalde de bestuurder een groot, glimmend pistool uit de kofferbak en hield het Danilo onder zijn neus. Danilo bleef stokstijf staan, zijn ogen strak op het wapen gericht, hijgend met open mond. De chauffeur had brede handen en lange, sterke armen. Hij greep Danilo bij zijn nek, sleurde hem ruw tot vlak bij de auto en duwde hem omlaag naar de bumper. Hij stak het pistool in zijn zak en vouwde Danilo met twee handen in de kofferbak. Danny Boy worstelde en schopte, maar hij was geen partij. De bestuurder sloeg de kofferbak dicht, liet de auto van de krik zakken, gooide de krik in de greppel en reed weg. Anderhalve kilometer verder draaide hij een smal zandpad op, waar zijn kameraden nerveus stonden te wachten.

Met nylonkoord snoerden ze Danny's polsen aan elkaar, ze bonden hem een zwarte doek voor zijn ogen en tilden hem achter in een busje. Osmar ging rechts van hem zitten, een andere Braziliaan links. Iemand haalde zijn sleuteltjes uit het sporttasje dat met klittenband om zijn pols zat. Danilo zei niets toen het busje startte en in beweging kwam. Hij zat nog steeds te zweten en hijgde nog zwaarder dan onder het lopen.

Toen het busje op een stoffige weg langs een akker stopte, deed Danilo voor het eerst zijn mond open: 'Wat willen jullie?' vroeg hij in het Portugees.

'Kop dicht,' antwoordde Osmar in het Engels. De Braziliaan aan Danilo's linkerkant haalde een injectiespuit uit een metalen doosje en vulde die handig met een krachtig middel. Osmar rukte Danilo's polsen naar zich toe, terwijl de andere man de naald in Danilo's bovenarm stak. Danny Boy verstijfde en verzette zich, maar besefte dat het geen zin had. Hij ontspande zich toen de laatste resten van de drug zijn lichaam binnendrongen. Zijn ademhaling ging langzamer, zijn hoofd begon te knikken en zijn kin zakte op zijn borst. Met zijn rechter wijsvinger schoof Osmar voorzichtig de rand van Danilo's rechter broekspijp omhoog en zag wat hij al had verwacht: een bleke huid.

Door het joggen bleef hij niet alleen mager, maar ook bruin.

Ontvoeringen waren niets bijzonders langs de grens. En Amerikanen vormden een gemakkelijk doelwit. Maar waarom hij? vroeg Danilo zich af toen zijn hoofd omlaagzakte en zijn ogen dichtvielen. Glimlachend tuimelde hij door de ruimte, ontweek kometen en meteoren, grabbelde naar satellieten en vloog grijnzend door hele sterrenstelsels.

Ze hadden hem onder een paar kartonnen dozen met meloenen en bessen gelegd. De grenswachters knikten zonder van hun stoelen op te staan, en Danny Boy was nu in Paraguay, hoewel dat hem op dat moment weinig kon schelen. Hij rolde tevreden heen en weer op de vloer van het busje terwijl de wegen steeds slechter werden en de hellingen steeds steiler. Osmar

stak de ene sigaret met de andere aan en wees zo nu en dan met een vinger om de richting aan te geven. Een uur nadat ze hem hadden ontvoerd, kwamen ze bij de laatste bocht. Het hutje stond in een kloof tussen twee spitse heuvels, nauwelijks zichtbaar vanaf de zandweg. Ze droegen hem als een zak meel naar binnen en legden hem op een tafel in de woonkamer, waar Guy en de man van de vingerafdrukken aan de slag gingen.

Danny Boy lag luid te snurken terwijl de afdrukken van zijn acht vingers en beide duimen werden genomen. De Amerikanen en Brazilianen stonden eromheen en keken gespannen toe. Bij de deur stond een doos met onaangebroken flessen whisky, voor het geval ze de echte Danny Boy te pakken hadden.

De man van de vingerafdrukken verdween haastig naar een kamertje achter in de hut, spreidde het vel met de afdrukken voor zich uit en richtte er de lamp op. Hij pakte de officiële set erbij, die Danny Boy vrijwillig had gegeven toen hij nog veel jonger was – in de tijd dat hij nog Patrick heette en toegelaten wilde worden als advocaat in Louisiana. Vreemd eigenlijk, dat advocaten hun vingerafdrukken moesten laten nemen.

De beide sets waren kristalhelder en volledig identiek. Geen twijfel mogelijk. Maar de expert controleerde ze toch alle tien, heel zorgvuldig. Hij had geen haast. Ze moesten maar even op hem wachten. Hij genoot van dit moment. Maar eindelijk opende hij de deur en keek fronsend naar binnen. Twaalf gezichten staarden hem gespannen aan. Toen grijnsde hij. ‘Het is hem,’ zei hij in het Engels. Hij kreeg zelfs applaus.

Guy gaf toestemming voor de whisky, maar wel met mate. Ze hadden nog werk te doen. Danny Boy, die nog bewusteloos was, kreeg een extra dosis van het verdovende middel en werd naar een kleine slaapkamer gebracht. De kamer had geen ramen, en een zware deur die alleen van buiten kon worden afgesloten. Hier zou hij worden ondervraagd. En gemarteld, als het nodig was.

De jochies die op blote voeten liepen te voetballen waren zo verdiept in hun spel dat ze niet eens opkeken. Er zaten maar vier sleutels aan Danilo’s sleutelring. Het kleine hek aan de voorkant was snel geopend. Ze lieten het openstaan. Een medepllichtige in een huurauto stopte bij een grote boom, vier huizen verderop. Een collega op een motor bleef bij de andere hoek van de straat staan en begon aan zijn remmen te prutsen.

Als het huis een alarmsysteem met een sirene had, zou de indringer er gewoon vandoor gaan en nooit meer terugkomen. Zo niet, dan zou hij zichzelf binnensluiten en het huis doorzoeken.

De deur ging open zonder dat er een sirene begon te loeien. Het paneel aan de muur gaf aan dat het alarmsysteem was uitgeschakeld. De man haalde opgelucht adem en bleef een volle minuut doodstil staan. Toen pas liep hij

het huis door. Hij haalde de harde schijf uit Danny Boys computer en verzamelde alle diskettes. Hij doorzocht de mappen op het bureau, maar vond niets anders dan gewone rekeningen, al dan niet betaald. De fax was een goedkoop type zonder veel mogelijkheden. Volgens de display was hij uitgeschakeld. De man nam foto's van de kleren, het eten, de meubels, de boekenkasten en het tijdschriftenrek.

Vijf minuten nadat de voordeur was geopend, ging er een stil signaal vanuit Danilo's zolder naar een beveiligingsfirma, elf straten verderop, in het centrum van Ponta Porá. Daar rinkelde de telefoon. Er werd niet opgenomen, want de bewaker die dienst had, zwaaide zachtjes heen en weer in een hangmat achter het huis. Een van tevoren ingesproken boodschap meldde vanuit Danilo's huis dat er werd ingebroken. Tegen de tijd dat de bewaker in zijn auto sprong en haastig naar het adres reed, was de inbreker al vertrokken. Danilo Silva ook, zag de bewaker. Maar alles leek in orde. De Kever stond onder de carport en het huis en het hek waren afgesloten.

De instructies van de cliënt waren duidelijk. Bij een alarm mocht de bewaker niet de politie waarschuwen maar moest hij eerst proberen om meneer Silva op te sporen. Als dat niet meteen lukte, moest hij een nummer in Rio bellen en vragen naar Eva Miranda.

Guy kon zijn opwindning nauwelijks bedwingen toen hij op de vaste tijd met Washington belde. Hij sloot zelfs zijn ogen en glimlachte toen hij zei: 'Het is hem.' Zijn stem klonk een octaaf hoger.

Het bleef even stil aan de andere kant. Toen: 'Weet je het zeker?'

'Ja. De vingerafdrukken zijn identiek.'

Weer een stilte, terwijl Stephano zijn gedachten verzamelde, waar hij meestal maar enkele milliseconden voor nodig had. 'En het geld?'

'We zijn nog niet begonnen. Hij is verdoofd.'

'Wanneer?'

'Vanavond.'

'Ik zit bij de telefoon.' Stephano hing op, hoewel hij nog uren had kunnen praten.

Guy zocht een plekje op een boomstronk achter de hut. Het was er dichtbegroeid en de lucht was ijl en koel. De zachte stemmen van de tevreden mannen klonken naar hem op. Het leed was geleden, grotendeels.

Hij had zojuist een bonus van vijftigduizend dollar verdiend. Als hij het geld kon traceren, zou hij nog meer krijgen. En hij wist zeker dat hem dat zou lukken.

2

De binnenstad van Rio. In een keurig klein kantoor op de tiende verdieping van een hoge flat klemde Eva Miranda de telefoon in twee handen en herhaalde de woorden die ze zojuist had gehoord. Het stille alarm had de beveiligingsdienst gewaarschuwd. Meneer Silva was niet thuis, maar zijn auto stond wel onder de carport en het huis was afgesloten.

Iemand was binnengedrongen en had het alarm geactiveerd. Het kon geen vals alarm zijn, want het werkte nog toen de bewaker bij het huis aankwam.

Danilo was verdwenen.

Misschien was hij gaan joggen en had hij niet op de tijd gelet. Volgens het verhaal van de bewaker was er precies zeventig minuten geleden alarm geslagen. Maar Danilo ging nooit langer dan een uur joggen: tien kilometer van gemiddeld vierenhalf tot vijf minuten per kilometer – maximaal een uur. Zonder uitzondering. Ze kende zijn vaste patroon.

Ze belde zijn huis in de Rua Tiradentes. Er werd niet opgenomen. Ze belde een draagbare telefoon die hij soms meenam. Geen reactie.

Drie maanden geleden had hij een keer per ongeluk het alarm doen afgaan, waardoor ze allebei flink waren geschrokken. Maar een snel telefoontje van Eva had de zaak opgelost.

Danilo was veel te zorgvuldig met zijn beveiliging om fouten te maken. Die waren te kostbaar.

Ze belde de nummers nog een keer, met hetzelfde resultaat. Ze kon er geen verklaring voor bedenken.

Dus belde ze een appartement in Curitiba, een stad van anderhalf miljoen inwoners, de hoofdstad van de staat Paraná. Voorzover ze wisten, was niemand van het bestaan van dat appartement op de hoogte. Het was gehuurd onder een andere naam en ze gebruikten het voor opslag en soms

voor een ontmoeting. Zo nu en dan brachten ze er een kort weekend door, zij het niet vaak genoeg, naar Eva's zin.

Ze verwachtte niet dat hij zou opnemen, en dat deed hij ook niet. Danilo zou niet naar het appartement zijn gegaan zonder haar eerst te bellen.

Na de telefoontjes deed ze haar kantoor op slot en bleef met gesloten ogen tegen de deur geleund staan. In de gang hoorde ze advocaten en secretaresses. Er werkten nu drieëndertig advocaten op het kantoor. Het was het op één na grootste advocatenkantoor van Rio, met filialen in São Paulo en New York. Telefoons, faxen en fotokopieerapparaten zongen in koor.

Eva Miranda was eenendertig, een medewerker van het kantoor, met vijf jaar ervaring. Ze kende de kneepjes van het vak, ze maakte lange dagen en ze werkte ook op zaterdag. Het kantoor werd geleid door veertien maten of partners, onder wie maar twee vrouwen. Eva wilde iets aan dat percentage veranderen. Tien van de negentien medewerkers waren vrouwen, een duidelijk bewijs dat er in Brazilië, net als in de Verenigde Staten, steeds meer vrouwen dit beroep kozen. Eva had rechten gestudeerd aan de Katholieke Universiteit van Rio, een van de betere opleidingen, vond ze zelf. Haar vader doceerde daar nog steeds filosofie.

Hij had erop gestaan dat ze zich na haar rechtenstudie in Rio zou laten inschrijven aan de universiteit van Georgetown in de Verenigde Staten. Georgetown was zijn eigen alma mater. Dankzij zijn invloed, haar indrukwekkende cijfers, haar schoonheid en haar vloeiende Engels had ze snel een goede baan bij een uitstekend kantoor gekregen.

Ze ging voor het raam staan en probeerde zich te ontspannen. De tijd begon te dringen. Haar volgende stappen vereisten stalen zenuwen. En daarna zou ze moeten verdwijnen. Over een halfuur had ze een bespreking, maar die moest worden uitgesteld.

Het dossier lag veilig opgeborgen in een kleine, brandveilige la. Ze haalde het eruit en las de instructies nog eens door – de aanwijzingen die ze al zo vaak met Danilo had doorgenomen.

Hij had geweten dat ze hem zouden vinden.

Eva had die mogelijkheid liever genegeerd.

Haar gedachten dwaalden af toen ze aan zijn veiligheid dacht. De telefoon ging en ze schrok. Het was niet Danilo. Er zat een cliënt te wachten, zei haar secretaresse. De cliënt was te vroeg. Bied hem mijn excuses aan, zei Eva, maar vraag hem beleefd of hij een andere afspraak wil maken. En stoor me dan niet verder.

Het geld bevond zich op dit moment op twee plaatsen: een bank in Panama en een buitenlandse holding-trust op de Bermuda's. Met haar eerste fax vroeg ze de Panamese bank het geld over te maken naar een bank in Antigua. Met een volgende fax verspreidde ze het over drie banken op Grand Cayman. De derde fax was een opdracht aan de trust op Bermuda

om de fondsen op de Bahama's te parkeren.

Het was bijna twee uur in Rio. De Europese banken waren gesloten, dus moest ze het geld een paar uur door het Caribisch gebied laten circuleren voordat de rest van de wereld weer wakker was.

Danilo's instructies waren duidelijk, maar globaal. De details moest ze zelf maar regelen. Eva had zelf de eerste stappen gezet en besloten welke banken hoeveel geld kregen. Ze had een lijst gemaakt van verzonnen firma's waarover het geld moest worden verspreid, een lijst die Danilo nooit had gezien. Zij had het kapitaal verdeeld en laten rondstromen. Het was een procedure die ze vaak hadden geoefend, maar zonder op de details in te gaan.

Danilo mocht niet weten waar het geld naartoe ging. Dat wist Eva alleen. Zij had de onbeperkte bevoegdheid, op dit moment en in deze extreme omstandigheden, om het geld rond te sluisen zoals zij wilde. Ze was gespecialiseerd in handelsrecht. De meesten van haar cliënten waren Braziliaanse zakenlui, die hun export naar de Verenigde Staten en Canada wilden vergroten. Eva had verstand van buitenlandse markten, valuta's en banken. En wat ze nog niet wist over het transponeren van grote bedragen, had Danilo haar geleerd.

Ze keek regelmatig op haar horloge. Er was al ruim een uur verstreken sinds het telefoontje uit Ponta Porá.

Toen de volgende fax door het apparaat rolde, werd er gebeld. Dat móést Danilo zijn, met een krankzinnige verklaring. Dan had ze dit allemaal voor niets gedaan. Misschien een test, een generale repetitie om te zien hoe ze onder druk zou reageren. Maar Danilo was geen man om spelletjes te spelen.

Het was een partner, geïrriteerd dat ze te laat was voor haar volgende bespreking. Ze maakte kortaf haar excuses en boog zich weer over de fax.

Met elke minuut nam de spanning toe. Nog steeds geen bericht van Danilo. Ze belde regelmatig, maar niemand nam op. Als ze hem hadden gevonden, zouden ze niet lang wachten voordat ze hem zouden dwingen om te praten. Dat was zijn grootste angst geweest. Daarom had ze haast.

Anderhalf uur. De realiteit drukte zwaar op haar schouders. Danilo was zoek en hij zou nooit zomaar zijn verdwenen zonder het haar te zeggen. Hij bereidde altijd alles voor, bang voor de schaduwen die hem op de hiel en zaten, maar nu dreigde hun ergste nachtmerrie toch uit te komen, en snel.

Vanuit een cel in de lobby van de kantoorflat voerde Eva twee telefoonsprekken. Eerst belde ze de conciërge van haar appartement in Leblon in het zuiden van Rio – waar de rijken woonden en de jetset zich amuseerde – om te vragen of er iemand voor haar was geweest. Nee, zei de conciërge, maar hij zou opletten. Daarna belde ze het fbi-kantoor in Biloxi, Mississip-

pi. Het was een noodgeval, zei ze zo rustig mogelijk, in haar beste Amerikaanse Engels. Ze wachtte, in het besef dat er nu geen weg terug meer was.

Iemand had Danilo opgepakt. Zijn verleden had hem eindelijk ingehaald. 'Hallo?' zei een stem, zo helder alsof Biloxi om de hoek lag.

'Agent Joshua Cutter?'

'Ja.'

Ze aarzelde even. 'Hebt u de leiding van het onderzoek in de zaak Patrick Lanigan?' Dat wist ze maar al te goed.

Een stilte van zijn kant. 'Ja. Met wie spreek ik?'

Ze hadden ongeveer drie minuten nodig om het gesprek naar Rio te traceren. Maar een stad van tien miljoen inwoners was anoniem genoeg. Toch keek ze zenuwachtig om zich heen.

'Ik bel uit Brazilië,' zei ze, volgens het afgesproken script. 'Ze hebben Patrick te pakken gekregen.'

'Wie?' vroeg Cutter.

'Ik zal u een naam noemen.'

'Ik luister,' zei Cutter, nu op scherpe toon.

'Jack Stephano. Kent u hem?'

Een stilte toen Cutter probeerde de naam te plaatsen. 'Nee. Wie is dat?'

'Een onafhankelijke agent uit Washington. Hij is al vier jaar naar Patrick op zoek.'

'En nu heeft hij hem gevonden, zegt u?'

'Ja. Zijn mannen.'

'Waar?'

'Hier in Brazilië.'

'Wanneer?'

'Vandaag. Misschien willen ze hem vermoorden.'

Cutter dacht even na. 'Wat kunt u me verder nog vertellen?' vroeg hij.

Ze gaf hem Stephano's telefoonnummer in Washington, hing toen op en liep het gebouw uit.

Guy bladerde zorgvuldig de verzameling papieren door die ze in het huis van Danny Boy hadden gevonden. Hij verwonderde zich over het ontbreken van elk spoor. Een maandafschrift van een plaatselijke bank vermeldde een saldo van drieduizend dollar, niet precies wat ze in gedachten hadden. De enige storting was achttienhonderd dollar en er was die maand nog geen duizend dollar afgeschreven. Danny Boy leefde dus heel zuinig. Hij had het elektra en de telefoon nog niet betaald, maar daar was nog tijd voor. Een stuk of tien andere kleine rekeningen waren al voldaan.

Een van Guys mannen controleerde alle nummers op Danilo's telefoonnota, maar kon niets bijzonders vinden. Iemand anders inspecteerde de har-

de schijf van zijn kleine computer en ontdekte al snel dat Danny Boy bepaald geen hacker was. Er stond een uitvoerig verslag op over zijn avonturen in de rimboe van Brazilië, maar de laatste notitie was al bijna een jaar oud.

De geringe oogst aan papieren was op zichzelf al verdacht. Maar één bankafschrift? Wie heeft er in vredesnaam maar één bankafschrift in huis? Waar was het afschrift van de vorige maand? Danny Boy moest ergens anders nog een bergplaats hebben. Dat klopte precies met het gedrag van iemand die op de vlucht was.

Toen het begon te schemeren, werd Danny Boy, nog steeds bewusteloos, uitgekleed tot aan zijn strakke katoenen onderbroek. De mannen ontdekten hem van zijn vuile sportschoenen en zijn zweetsokken. Zijn voeten waren zo wit dat ze bijna oplichtten in het donker. Die nieuwe donkere huid was nep. Ze legden hem op een plaat multiplex van een duim dik, naast zijn bed. Er waren gaten in het hout geboord en zijn enkels, knieën, heupen, borst en polsen werden met nylonkoord strak vastgebonden. Een brede, zwarte plastic riem werd om zijn voorhoofd gesnoerd. Recht boven zijn gezicht hing een infuus, met een slangetje naar een ader boven zijn linkerpols.

Toen kreeg hij een injectie in zijn linkerarm om hem bij te brengen. Zijn moeizame ademhaling ging steeds sneller. Toen hij zijn ogen opende, waren ze rood en glazig. Na een tijdje bleven ze rusten op de zak van het infuus. De Braziliaanse dokter stapte binnen zijn gezichtsveld en stak zwijgend een naald in Danny Boys linkerarm. Het was natriumthiopental, een primitieve drug die weleens werd gebruikt om mensen tot praten te bewegen. Een waarheidsserum. Het werkte het best als het slachtoffer graag iets wilde bekennen. Een werkelijk effectieve waarheidsdrug moest nog worden uitgevonden.

Tien minuten gingen voorbij. Danny probeerde zijn hoofd te bewegen, tevergeefs. Hij kon maar ruim een meter naar twee kanten kijken. De kamer was donker, afgezien van een lichtje in een hoek ergens achter hem.

De deur ging open en weer dicht. Guy kwam binnen, alleen. Hij liep recht op Danny Boy toe, legde zijn vingers op de rand van de houten plank en zei: 'Hallo, Patrick.'

Patrick sloot zijn ogen. Danilo Silva was verleden tijd, voorgoed verdwenen. Alsof hij een goede oude vriend had verloren. Zomaar. En Danilo nam het simpele leven in de Rua Tiradentes met zich mee. Zijn kostbare anonimiteit was aan flarden gescheurd door die twee vriendelijke woorden: 'Hallo, Patrick.'

De afgelopen vier jaar had hij zich vaak afgevraagd hoe hij zich zou voelen als ze hem te pakken kregen. Zou het een opluchting zijn? Een gevoel van

rechtvaardigheid? Opwinding bij het vooruitzicht om naar huis te gaan en de consequenties onder ogen te zien?

Niets van dat al. Patrick was doodsbang. Zoals hij hier lag, bijna naakt, vastgebonden op een plank, wist hij dat de volgende paar uur een hel zouden zijn.

‘Kun je me horen, Patrick?’ vroeg Guy. Hij keek op hem neer. Patrick glimlachte, niet omdat hij dat wilde, maar omdat een vreemde kronkel in zijn geest zich amuseerde.

De drug begon effect te krijgen, zag Guy. Natriumthiopental is een snelwerkend barbituraat dat in goed gecontroleerde doses moet worden toegevend. Het is bijzonder moeilijk om het juiste niveau van bewustzijn te bepalen waarop het slachtoffer gevoelig is voor een ondervraging. Bij een te kleine dosis wordt het verzet van de ondervraagde niet voldoende gebroken, bij een te hoge dosis verliest hij het bewustzijn.

De deur ging weer open en dicht. Er kwam nog een Amerikaan binnen om te luisteren, maar Patrick kon hem niet zien.

‘Je hebt drie dagen geslapen, Patrick,’ zei Guy. In werkelijkheid was het een uur of vijf, maar hoe kon Patrick dat weten? ‘Heb je honger of dorst?’

‘Dorst,’ zei Patrick.

Guy draaide de dop van een kleine fles mineraalwater en goot voorzichtig wat water tussen Patricks lippen.

‘Bedankt,’ zei hij en hij glimlachte weer.

‘Heb je honger?’ vroeg Guy weer.

‘Nee. Wat willen jullie?’

Guy zette de fles mineraalwater langzaam op een tafel en boog zich dichterbij Patricks gezicht toe. ‘Laten we eerst één ding vaststellen, Patrick. Terwijl je sliep, hebben we je vingerafdrukken genomen. We weten precies wie je bent, dus ontkennen heeft geen zin. Oké?’

‘Wie ben ik dan?’ vroeg Patrick, weer met een grijns.

‘Patrick Lanigan.’

‘Waar vandaan?’

‘Biloxi in Mississippi. Je bent geboren in New Orleans en je hebt rechten gestudeerd aan Tulane. Je bent getrouwd en je hebt een dochtertje van zes. Je wordt nu al vier jaar vermist.’

‘Klopt. Dat ben ik.’

‘Vertel eens, Patrick, heb je je eigen begrafenisdienst gezien?’

‘Is dat een misdrijf?’

‘Nee, alleen een gerucht.’

‘Ja, ik heb hem gezien. Heel ontroerend. Ik wist niet dat ik zoveel vrienden had.’

‘Geweldig. En waar heb je je verborgen na je begrafenis?’

‘Hier en daar.’

Een schim dook op aan zijn linkerkant en stelde het ventiel onder aan het infuus bij. ‘Wat is dat?’ vroeg Patrick.

‘Een cocktail,’ antwoordde Guy en hij knikte tegen de andere man, die zich weer terugtrok in zijn hoek.

‘Waar is het geld, Patrick?’ vroeg Guy met een lachje.

‘Welk geld?’

‘Het geld dat je meegenomen hebt.’

‘O, dát geld,’ zei Patrick en hij zuchtte diep. Opeens vielen zijn ogen dicht en ontspande zijn lichaam zich. Seconden verstreken. Zijn borstkas ging traag op en neer.

‘Patrick,’ zei Guy. Hij schudde hem bij zijn arm. Geen reactie, behalve de geluiden van iemand die diep in slaap was.

Ze stelden haastig de dosering bij en wachtten af.

Het FBI-dossier over Jack Stephano was niet dik. Stephano was een ex-rechercheur uit Chicago, met twee graden in de criminologie, een dure premiejager, een uitstekend schutter met veel ervaring in opsporings-technieken en spionage en tegenwoordig eigenaar van een dubieuze firma in Washington die hoge bedragen rekende voor surveillance en het opsporen van vermiste personen.

Het fbi-dossier over Patrick Lanigan besloeg acht dozen. Het lag voor de hand dat die twee dossiers elkaar hadden gevonden. Er was geen gebrek aan mensen die Patrick zochten. Stephano’s firma was daarvoor ingehuurd.

Dat bedrijf, Edmund Associates, was gevestigd op de bovenste verdieping van een onopvallend gebouw in K Street, zes straten van het Witte Huis. Twee agenten vatten post bij de liften terwijl twee anderen een inval deden in Stephano’s kantoor. Ze raakten bijna slaags met een forse secretaresse, die volhield dat meneer Stephano niet beschikbaar was. Ze troffen hem achter zijn bureau, alleen, vrolijk babbelend aan de telefoon. Zijn lach verdween toen ze zijn kamer binnenstormden en hun badges lieten zien.

‘Wat krijgen we nou?’ vroeg Stephano woedend. De muur achter zijn bureau was een grote wereldkaart, met knipperende rode lampjes op groene continenten. Welk lampje zou Patrick zijn?

‘Wie heeft jou ingehuurd om Patrick Lanigan te vinden?’ vroeg Agent Eén.

‘Dat is betrouwbaar,’ zei Stephano minachtend. Hij had zelf jarenlang bij de politie gewerkt en hij liet zich niet intimideren.

‘We kregen vanmiddag een telefoontje uit Brazilië,’ zei Agent Twee.

Ik ook, dacht Stephano stomverbaasd. Hij probeerde wanhopig om niets te laten blijken. Zijn mond viel half open en zijn schouders zakten een paar centimeter terwijl hij bliksemsnel probeerde te bedenken hoe deze twee gorilla’s hier terecht waren gekomen. Hij had alleen met Guy gespro-

ken en met niemand anders. En Guy zou het niet verder vertellen, zeker niet aan de fbi. Het lek zat dus niet bij hem.

Guy had hem gebeld met een zaktelefoon vanuit de bergen in het oosten van Paraguay.

Niemand had dat gesprek kunnen onderscheppen.

‘Ben je er nog?’ vroeg Agent Twee opgewekt.

‘Ja,’ zei Stephano, hoewel hij niet echt luisterde.

‘Waar is Patrick?’ vroeg Agent Eén.

‘Misschien in Brazilië.’

‘Wáár in Brazilië?’

Stephano haalde zijn schouders op, maar het kostte hem moeite. ‘Geen idee. Het is een groot land.’

‘We hebben een opsporingsbevel voor hem,’ zei Agent Eén. ‘Hij is onze zaak.’

Stephano haalde nog eens zijn schouders op, wat nonchalanter nu, alsof hij wilde zeggen: ‘Mij een zorg.’

‘We moeten hem hebben,’ zei Agent Twee. ‘Nu meteen.’

‘Ik kan jullie niet helpen.’

‘Je liegt,’ snauwde Agent Eén. Ze kwamen allebei een stap dichterbij en keken dreigend op hem neer vanaf de andere kant van zijn bureau. ‘We hebben nog meer mensen beneden,’ vervolgde Agent Twee. ‘En om de hoek, en bij je huis in Falls Church. We zullen je vierentwintig uur per etmaal in de gaten houden, totdat we Lanigan te pakken hebben.’

‘Geweldig. Lazer nou maar op.’

‘En laat hem heel, wil je? Als hem iets overkomt, draai jij ervoor op.’

Ze marcheerden het kantoor uit en Stephano deed de deur achter hen dicht. Zijn kamer had geen ramen. Hij bleef voor de wereldkaart staan. In Brazilië knipperden drie rode lampjes, maar dat betekende niet veel. Langzaam en verbijsterd schudde hij zijn hoofd.

Hij had zoveel tijd en geld besteed om alle sporen uit te wissen.

Zijn firma stond in bepaalde kringen bekend als duur maar waterdicht. Ze waren nooit eerder in zijn buurt gekomen. Niemand wist ooit naar wie Stephano zocht.